

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 144/08-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. mája 2008 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. Z. I. a V. I., obaja bytom B., pre namietané porušenie ich základných práv a slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co 279/06-64 z 15. marca 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. Z. I. a V. I. **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. júna 2007 doručená sťažnosť MUDr. Z. I. a V. I., obaja bytom B. (ďalej len „sťažovatelia“), pre namietané porušenie ich základných práv a slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 279/06-64 z 15. marca 2007.

Sťažovatelia vidia porušenie ich základných práv a slobôd v tom, že všeobecné súdy „vo veci nerozhodli v primeranej lehote a spravodlivo, ale až za 13 rokov a upreli nám patriacu náhradu za trestné súdne rehabilitácie tým, že miesto uplatnených 4.630 Sk

nám priznali iba 2.000 Sk. Teda napádame iba potvrdzujúcu časť výroku z 2. st. súdu a žiadame ju zrušiť a nášmu návrhu vyhovieť tak, že sa nám prizná aj uplatnený zvyšok za skutočné vydanie účasťou na trestnom a rehabilitačnom súdnom konaní v Banskej Bystrici“.

Keďže sťažnosť nespĺňala náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania uvedené v § 20 a § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ústavný súd vyzval sťažovateľov na jej doplnenie.

V doplnení sťažnosti doručenom ústavnému súdu 17. októbra 2007 sťažovatelia opätovne opísali skutkové a právne závery všeobecných súdov a požiadali o oslobodenie od súdnych poplatkov a o ustanovenie obhajcu.

II.

Podľa čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh prerokoval na neverejnom zasadnutí.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy

podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne (... „ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Ústavný súd aplikujúc uvedené názory, zo sťažnosti, z jej doplnenia a zo spisu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 9 C 81/94 zistil tieto skutočnosti:

Rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 279/06-64 z 15. marca 2007 bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa tak, že odporca (Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky) je povinný zaplatiť navrhovateľovi v 1. rade (MUDr. Z. I.) 2 000 Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku zamietajúcej časti napadnutý rozsudok potvrdil. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 27. apríla 2007 a vykonateľnosť 1. mája 2007.

Proti namietanému rozsudku krajského súdu, ktorým vo vyhovujúcej časti zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa, sťažovatelia využili dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok podľa § 236 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

Dovolanie možno považovať v súlade s ustanovením § 243b ods. 1 a 2 OSP za účinný právny prostriedok nápravy namietaného porušenia základného práva na spravodlivé súdne konanie (II. ÚS 13/00, II. ÚS 41/03).

Sťažovatelia podali dovolanie, avšak listom zo 16. októbra 2007 ho vzali späť, a Najvyšší súd Slovenskej republiky 25. októbra 2007 pod sp. zn. 4 Co 240/2007 konanie zastavil.

Právomoc ústavného súdu poskytnúť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právnu ochranu je však daná len vtedy, ak tieto osoby nemajú k dispozícii účinný právny prostriedok (opravný alebo iný) v systéme všeobecných súdov. Súčasťou účinných právnych prostriedkov v systéme všeobecných súdov proti rozsudku krajského súdu, ktorým bol v časti zmenený rozsudok súdu prvého stupňa (§ 238 ods. 1 OSP), je podanie dovolania. Sťažovatelia preto mohli a aj mali využiť tento prostriedok ochrany svojich základných práv v systéme všeobecných súdov. Subsidiarita ústavného súdu vo vzťahu k všeobecným súdom vylučuje právomoc ústavného súdu aj vtedy, keď sťažovateľ inštitút dovolania nevyužil.

Ústavou daná právomoc ústavného súdu mu neumožňuje nahrádzať rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona, t. j. v danom prípade na základe uplatnenia postupu podľa § 238 ods. 1 OSP. Ústavný súd môže zložiť svoju právomoc na konanie až vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd; naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľom dostupných a účinných prostriedkov nápravy.

Z uvedeného vyplýva, že ochranu proti porušeniu základných práv sťažovateľov v danom prípade poskytuje Najvyšší súd Slovenskej republiky v dovolacom konaní, a preto nie je daná právomoc ústavného súdu (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 49 zákona o ústavnom súde). Opierajúc sa o citované ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľov treba odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 1/08).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2008